

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Straffelovens § 299 b straffer i dag »den, der for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding eller som i øvrigt under særligt skærpende omstændigheder gør sig skyldig i ophavsretskrænkelser af særlig grov karakter, jf. ophavsretslovens § 76, stk. 2, eller ulovlig import af særlig grov karakter, jf. ophavsretslovens § 77, stk. 2, [...] med fængsel indtil 6 år.«

Med vedtagelse af nærværende forslag ændres § 299 b, således at varemærkekrænkelser også fremover omfattes af straffelovens skærpede bestemmelse.

Straffelovens § 299 b indeholder alene en sanktion mod ophavsretlige krænkelser, men derimod ikke mod varemærkekrænkelser. Dansk Folkeparti finder forskelsbehandlingen besynderlig, eftersom en varemærkekrænkelse er at betragte som en lige så stor forbrydelse som en ophavsretskrænkelse. Endvidere er ophavsretlige krænkelser vanskeligere at håndtere for politiet, da der skal bevises værkshøjde/originalitet, før et produkt er ophavsretligt beskyttet. Ved en varemærkekrænkelse skal man blot have registreret sit varemærke, hvorefter krænkelser kan påtales. På denne måde bliver det lettere for anklagemyndigheden at løfte bevisbyrden ved en varemærkekrænkelse, hvorfor Dansk Folkeparti finder det ufornuftigt, at disse varemærkekrænkelser ikke er omfattet af straffelovens § 299 b.

I dag er ophavsretskrænkelser strafpålagt med hjemmel i den nævnte bestemmelse. Den ophavsretlige retserhvervelse er formfri, dvs. at ingen registrering, deponering el.lign. er nødvendig. Anvendelse af mærket © er uden betydning i Danmark, idet ophavsretten opstår i værkets skabelse og omfatter ethvert litterært og kunstnerisk værk uanset udtryksformen. Ophavsretsloven sonderer mellem litterære værker, musikke værker og kunstværker.

Ophavsrettens væsen

For at falde ind under ophavsrettens regler og dermed være omfattet af straffelovens bestemmelser ved

krænkelse heraf skal værket have originalitet. Dette betyder, at værket er frembragt ved kunstnerens personlige, skabende indsats. Normalt vil en krænkelse af varemærker alene skulle bedømmes efter varemærkeretlige regler og ikke ophavsregler, selvom et figurvaremærke kunne tænkes at være ophavsretligt beskyttet. Værker kan være opstået ved medvirken af flere personer. Udgangspunktet er i forlængelse heraf, at ophavsretten er en formueret, over hvilken der frit kan disponeres ved aftale. Dog er der to undtagelser, hvor der ikke kan ske overdragelse: 1) den ideelle ret og 2) følgeretten. Den ideelle ret (droit moral/moral rights), jf. ophavsretsloven § 3, indebærer krav på at blive nævnt ved værkets offentliggørelse samt retten til, at værket ikke må ændres eller offentliggøres på en måde, der krænker ophavsmanden. Følgeretten, jf. ophavsretsloven § 38, stk. 4, vedrører retten til følgeretsvederlag, dvs. hver gang eksemplarer af værket bliver solgt videre, jf. mere specificerede regler i ophavsretsloven § 38. Ophavsrettigheder er oftest varetaget administrativt af organisationer såsom KODA, Gramex, NCB og COPY-DAN.

Ophavsretten giver eneret til 1) at fremstille eksemplarer af værket og 2) at gøre værket tilgængeligt for almenheden. Indskrænkninger kan bestå af adgang til privat eksemplar fremstilling, adgang til at citere fra andres mærker eller tvangslicens (adgang mod vederlag). Dog har retten en tidsmæssig begrænsning på 70 år, jf. § 63 i ophavsretsloven.

Varemærke i forhold til ophavsret

Retsgrundlaget for varemærker er varemærkeloven, der er præget af EF-harmoniseringsdirektivet og den gældende EF-forordning. Dette skyldes varemærkerettens store betydning for samhandelen i det indre marked og dens store økonomiske betydning i al almindelighed. Generelt adskiller varemærkeretten sig fra ophavsretten ved ikke at være tidsbegrænset, da ophør af varemærkeretten vil skabe unødigt forvirring på markedet og give mulighed for illoyale tilegnelser.

Et varemærke er bindeledet mellem den industrielle masseproducent og forbrugerkredsen. Varemær-